

USPOREDBA PROGRAMA ZDRAVSTVENOG ODGOJA MZOS-a I GROZD-a:

- teme o spolnosti sadržane u GROZD-ovu programu, a izostaju u programu MZOS-a -

- **sve sastavnice osobe** i njene spolnosti; promjene u pubertetu u svim sastavnicama
- razlika između fizičke spolne zrelosti / fizičke sposobnosti roditeljstva i cjelokupne **zrelosti osobe**
- **sve razlike** između muškog i ženskog spola; **različito** ali **jednaka vrijednost** muškog i ženskog spola
- spolnost u medijima i okolini: spolnost kao **vrijednost** ili kao **potrošnja**; psovanje; moj utjecaj na okolinu
- **znanje o plodnosti** – o muškoj stalnoj i ženskoj periodičnoj plodnosti
- kod djevojaka/žena: **prepoznavanje znakova** plodnosti, povezanost **hormona i osjećaja** (raspoloženja)
- kod mladića/muškaraca: uloga testosterona, muška **seksualna reakcija**, razlika između erekcije i seksualnog uzbuđenja; faktori koji ga povećavaju ili smanjuju (kako ga muškarac može kontrolirati)
- razlika između muške i ženske seksualne reakcije – različito reagiranje u istoj situaciji
- masturbacija – okretanje **prema sebi** onoga što je namijenjeno da bude s drugom osobom
- prirodna međusobna privlačnost i komplementarnost spolova
- prirodne **komponente** spolnog odnosa (sjedinenje/ljubav i stvaranje novog života/prokreacija)
- **prijateljstvo i popularnost** u društvu – kriteriji; utjecaj trendova i očekivanja okoline na stavove i ponašanje; vrijednost i jedinstvenost svake osobe
- **smisao hodanja/veze**: razlike između zaljubljenosti i ljubavi; može li ulaženje u veze s površnim/krivim motivima umanjiti sposobnost za ostvarivanje veze s dubljim/pravim motivima
- kako se prijateljstvo, poštivanje i bliskost mogu ostvariti **bez upuštanja** u seksualne aktivnosti
- općeljudske vrijednosti (ljubav, vjernost, uzdržljivost...) kao temelj kvalitetnog odnosa
- **spolni odnos** – preduvjeti/kriteriji za ulazak u intimne odnose; kada tijela "**govore**" **istinu**; nezamjenjivost osoba; kada spolni odnos dobiva svoj puni **smisao**
- spolni odnos kao dio cjelovitog, **predanog, trajnog i vjernog odnosa** u ljubavi; ljepota i ekskluzivnost takvog odnosa; smisao **braka**
- **novi život** – pozitivni odnos prema djetetu kao plodu te ljubavi; prihvaćanje i poštivanje ljudskog života od **začeca** (neprihvatljivost pobačaja); oplodnja, trudnoća, porod, dojenje
- **obitelj** kao najbolje mjesto za rođenje i odrastanje/odgoj djeteta
- važnost kvalitetne pripreme za brak i obitelj; jačanje **sposobnosti za ljubav**
- **zloupotreba spolnosti** i iskorištavanje osoba/tijela (čak i ako je obostrano) izvan konteksta predanog odnosa
- različite **negativne posljedice** takvog življenja spolnosti – fizičke, psihičke, duhovne, društvene
- različite **društvene posljedice**: "serijsko" mijenjanje partnera, promiskuitet, sve manje brakova i kasnije ulaženje u brak, bračne nevjere i rastave, pad nataliteta, pornografija...
- moguće **fizičke posljedice**: (neželjena maloljetnička) trudnoća, spolno prenosive bolesti
- **kontracepcija** – znanstvene činjenice o najčešćim kontracepcijskim metodama: načini djelovanja, postotak **sigurnosti**, mogući **štetni učinci** na zdravlje i plodnost žene, mogućnost abortivnog djelovanja nekih metoda
- najvažnije činjenice o spolno prenosivim bolestima, načinu prijenosa i njihovoj **raširenosti** među mladima
- postoji li "safe sex"? – kritički stav prema **propagandi** farmaceutske industrije
- **prirodno planiranje obitelji** – primjena znanja o plodnosti; stručne činjenice o **svremenim**, visoko pouzdanim metodama, brojne prednosti
- **odgovorno spolno ponašanje**: može li se ograničiti na odgovornost za **tjelesne** posljedice; je li spolni odnos uz kontracepcijsku "zaštitu" siguran; što ako zaštita zakaže
- odgovornost za **ostale posljedice** (psihičke, duhovne, društvene) i odgovornost za novi život; odgovornost shvaćena **pozitivno**: ono što je ukupno najbolje za mene i za drugoga
- **izgradnja stavova** – važnost izgrađivanja vlastitih stavova i jačanja samopouzdanja u **zauzimanju** za te stavove (uz poštivanje prava drugih da imaju drugačije stavove)
- prepoznavanje situacija **pritiska okoline**, izbjegavanje **unaprijed** takvih situacija i vježbanje **odlučnosti** za izbjegavanje i neprihvaćanje negativnog ponašanja
- **seksualni identitet** – razvoj identiteta u adolescenciji; važnost pozitivnih **uzora** iz okoline i obitelji
- moguća pojava privlačnosti prema vlastitom spolu kao **prolazne faze** odrastanja
- razlika između **homoseksualne** sklonosti/orijentacije (privremene ili trajne) i homoseksualnog ponašanja
- kritički stav prema **homoseksualnom ponašanju** (kao i prema bilo kojem drugom koje nije u kontekstu predanog i trajnog odnosa otvorenog života); neprirodnost homoseksualnog odnosa, visoki zdravstveni rizici
- važnost **poštivanja** svake osobe, bez obzira na njene stavove, sklonosti i ponašanje
- ostale **aktualne teme** po izboru...